

Protokół

19. posiedzenia, V. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 10. Stycznia 1888. roku.

Początek o godz. 11 minut 30.

Przewodniczący Marszałek krajowy J. E. hr. Jan Tarnowski.

Sekretarze: St. hr. Badeni, ks. Wł. Sapieha, Adam Jędrzejowicz i p. ks. Siczyński.

Obecnych posłów 115.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radea Nam. Kazimierz Laskowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i zagaja posiedzenie.

Protokół z 17. i 18. posiedzenia uznaje Marszałek za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

J. E. Marszałek oznajmia, iż udzielił p. hr. Szcześnemu Koziebrodzkiemu i p. Brykczyńskiemu urlopu na dni 5.

Członek Wydziału krajowego, p. Hoszard, czyta odpowiedź Wydziału krajowego na interpelację przez p. Hausnera i towarzyszy wniesioną na 18. posiedzeniu Sejmu — treści następującej:

W dniu 4. Stycznia b. r. wniósł poseł Hausner i 25 innych posłów interpelacją do Wydziału krajowego na ręce J. E. Pana Marszałka krajowego następującej treści:

„Dnia 19. Grudnia roku ubiegłego chory od niedawna umieszczony w Zakładzie kulparkewskim na I. klasie, doznał od posługacza ciężkiego uszkodzenia ciała przez złamanie czterech żeber, skutkiem czego znajduje się w niebezpieczeństwie życia.

Zarząd Zakładu zaś doniósł c. k. Prokuratorji Państwa o tym czynie karygodnym dopiero dnia 29. Grudnia r. z. — to jest o dziesięć dni później i tą opieszałością ułatwił ucieczkę winowajcy.

Przy tej sposobności okazało się, że w ubiegłym roku doniesiono Prokuratorji o dziesięciu podobnych wypadkach w Zakładzie kulparkowskim.

Niżej podpisani są przekonani, że Wydział krajowy spełni swój obowiązek i poczyni wszelkie kroki, aby zapobiedz powtórzeniu się podobnych zajęć smutnych.

Ponieważ jednak opinia publiczna tym wypadkiem słusznie zaniepokojoną została, niżej podpisani zapytują:

1) Czy Wydział krajowy zarządził obok dochodzenia sądowego śledztwo dyscyplinarne, aby wszystkich winnych pociągnąć do odpowiedzialności?

2) Czy Wydział krajowy nie uważa za stosowne wydać nowe, dokładniejsze instrukcje względem ścisłego nadzoru służby, szczególnie przy chorych szalowych i w porze nocnej?

3) Czy Wydział krajowy nie zamierza postarać się za pomocą wyższej płacy o uzyskanie lepszych i bardziej na zaufanie zasługujących dozorców dla Zakładu kulparkowskiego?"

Na tę interpelację Wydział krajowy ma zaszczyt odpowiedzieć jak następuje:

W Piątek d. 30. Grudnia roku ubiegłego już po sesji Wydziału krajowego doniósł dyrektor Zakładu kulparkowskiego referentowi spraw szpitalnych ustnie: że w Zakładzie wydarzył się poważny fakt porażenia żeber choremu na umyśle oddanemu do Zakładu w dniu 13. Grudnia na I. klasę i że o tem nieszczęściu zawiadomił c. k. Prokuratorę Państwa przed dwoma dniami, t. j. dnia 28. Grudnia r. z.

Zaraz na drugi dzień, t. j. w sobotę dnia 31. Grudnia uchwalił Wydział krajowy na posiedzeniu umyślnie dla tej sprawy zwołanem, wydelegować referenta spraw szpitalnych wraz z przydzielonym mu urzędnikiem na miejsce do Kulparkowa dla lewowania faktu, zbadania jak się stać mogło, iż chory był oddany pod opiekę brutalnego dozorey, czy nie zaszedł brak nadzoru i czemu Wydział krajowy nie miał pisemnego doniesienia szczegółowego o tym wypadku.

Tego samego dnia, t. j. w sobotę ostatniego grudnia po południu, spełnił referent spraw szpitalnych polecenie Wydziału krajowego, a w Niedzielę dnia 1. Stycznia r. b. zdał Wydziałowi krajowemu sprawę z tej swojej czynności.

Z dochodzenia okazało się:

1. że choremu, na szal porażonemu, umieszczonemu na I. klasie złamano kilka żeber po lewej stronie klatki piersiowej;
2. że sprawcą tego ciężkiego, zagrażającego życiu uszkodzenia cieleśnego jest prawdopodobnie posługacz Piotr Dziuga;
3. że fakt uszkodzenia zaszedł w nocy z 17. na 18. Grudnia, prawdopodobnie podczas szamotania się chorego z dozorcą przez zgniecenie klatki piersiowej czy to kolanem dozorey czy w inny sposób;
4. że w owej fatalnej nocy — jak równie od dwóch dni poprzednich — było przy chorym nieustannie we dnie i w nocy po dwóch posługaczy;
5. że posługacz Piotr Dziuga jako dawniej sługujący po dwerach, z profesji intronigatorem, zostający od 4 miesięcy w Zakładzie, uważany był za człowieka inteligentniejszego i łagodnego, tak dalece, że prymaryusz zamierzał go zrobić felerem;
6. że oprócz tych dwóch stale doglądających chorego posługaczy, odwiedzali chorego bardzo często starszy dozorca oddziałowy i nadzorca służby;
7. że lekarze oddziałowi zarówno jak dyrektor odwiedzali chorego kilkakrotnie na dobę;
8. że lekarze przed 28. nie skonstatowali złamania żeber, aczkolwiek bolesność klatki piersiowej takie uszkodzenie ciała od dnia 18. przypuszczać nakazywała, a to, jak twierdzą, z powodu gwałtownego szału chorego, który miał im uniemożliwić dokładne zbadanie;
9. że dnia 27. Grudnia zawiadomił sekundaryusz dyrektora, że mu się zdaje, iż u chorego są porażane żebra, na co dyrektor polecił panom lekarzom, aby wszelkich dokończyli starań w celu dokładnego zbadania chorego;
10. że prymaryusz i sekundaryusz zawiadomili dyrektora o skonstatowaniu złamania dopiero dnia 28. Grudnia pisemnie, a dyrektor odesłał ich doniesienie tego samego dnia do c. k. Prokuratorji Państwa;
11. nsreszcie, że domniemany sprawca Piotr Dziuga, oddał się z Zakładu dnia 31. Grudnia, w chwili, kiedy lekarze, przez rodzinę chorego zawezwani, przybyli do Kulparkowa.

Wydział krajowy po wysłuchaniu tego sprawozdania uznał za stosowne oddzielić sprawę ciężkiego uszkodzenia chorego od sprawy zaniedbania obowiązków służbowych przez funkcyjnarusza Zakładu.

Dochodzenie i wyjaśnienie pierwszej sprawy, niemniej ukaranie winnego, pozostawione być musi c. k. Sądowi, jako do jego kompetencji wyłącznie należące. — Co zaś do drugiej sprawy, t. j. co do zaniedbania obowiązków służbowych przez lekarzy Zakładu, uchwalił Wydział krajowy wytoczyć śledztwo dyscyplinarne dyrektorowi, primaryuszowi i sekundaryuszowi Zakładu.

Śledztwo to ma wyjaśnić:

- 1) dla czego panowie lekarze nie skonstatowali (jak twierdzą) owego złamania żeber pomiędzy dniem 18. a 28. Grudnia?
- 2) czy w tych dziesięciu dniach zarządzili odpowiednie środki lecznicze nie tylko przeciwko chorobie umysłowej, lecz także przeciwko domniemanemu złamaniu żeber?
- 3) nareszcie, dlaczego dyrektor Zakładu nie zawiadomił o wypadku wcześniej właściwe władze i rodzinę chorego?

Do śledztwa tego przeznaczył J. E. hr. Marszałek członków Wydziału krajowego Bereźnickiego i Hoszarda, oraz konceptistę Abgarowicza.

Śledztwo to jest w pełnym toku, odbywa się z całą ścisłością i dokładnością od kilku dni; przesłuchani już byli obżałowani — a świadkowie i znawcy niebawem przesłuchani będą; — rezultat zaś śledztwa będzie po ukończeniu podany Wysokiemu Sejmowi do wiadomości.

Dodać tu muszę, co Panom już jest wiadomem, że chory tak brutalnie i ciężko obrażony cielesnie zmarł w dniu 5 Stycznia o 1/4 na 12 w nocy. — Sekcja sądowo-lekarska wykazała mnóstwo zmian chorobowych w zwłokach, a między temi złamanie 4 żeber po stronie lewej, które nie było przyczyną śmierci.

Taki jest dotychczasowy przebieg tej smutnej i pożałowania godnej sprawy.

Przechodząc do samej interpelacji przedewszystkiem sprostować muszę dwa ustępy interpelacji.

Pierwszy ustęp: „że zarząd Zakładu opieszałością w doniesieniu o wypadku ułatwił ucieczkę winowajcy“, prostuję o tyle, że domniemany winowajca zostawał na usługach chorego do dnia 31. Grudnia, a więc 14 dni po uszkodzeniu, że przez ten czas chory był z niego zadowolony, nazywając go swym przybrany synem, że doniesienie dyrektora nosi datę 28. Grudnia a winowajca oddalił się z Zakładu 31. Grudnia w południe, kiedy lekarze zawezwani przez rodzinę przyjechali do Zakładu, że wydalając się pozostawił swoje rzeczy i książeczkę służbową w Zakładzie; że nareszcie dnia 2. Stycznia powrócił dobrowolnie do Zakładu i został z polecenia dyrektora przez woźnego i parobka odstawiony do c. k. Sądu, gdzie dotychczas pozostaje.

Zarzut więc ułatwienia ucieczki odpada.

Drugi ustęp interpelacji: „że w ubiegłym roku doniesiono Prokuratorji o 10 podobnych wypadkach w Zakładzie kulparkowskim potrzebuje także częściowego sprostowania.

W roku 1887. doniosła dyrekcya zakładu c. k. Prokuratorji Państwa 19 razy o różnych czy to cięższych czy lżejszych uszkodzeniach chorych. Pomędzy temi 19-ma było 5 wypadków uszkodzeń w samym zakładzie; a w jednym tylko tj. w wypadku, który jest przedmiotem niniejszej interpelacji, był sprawcą nieszczęścia posługacz zakładu; w innych uszkodzili się albo sami chorzy albo ich uszkodzili drudzy chorzy. I tak: Kupferowi złamał dwa żebra chory Stępek. Swierzawski uderzył się w napadzie gwałtownego szału tak nieszczęśliwie o kant łózka, że złamał sobie 3 żebra. Sonnenblik morderca swej macochy uznany przez sąd za nie poczytalnego wyskoczył przez oberlicht okna z drugiego piętra, prawdopodobnie w zamiarze ucieczki i zabił się na miejscu.

Elżbieta Górniak sypiała się w nocy wśród burzy i nawalnicy na prześcieradle z drugiego piętra i oprócz lekkich starć i potłuczeń nie doznała żadnego szwanku.

Wszystkie inne doniesienia, a było ich 14 odnosiły się do uszkodzeń, z którymi chorzy do zakładu przybyli, a które przy pierwszym badaniu przez lekarzy zakładowych skonstatowane zostały. Były między temi uszkodzeniami połamane żebra, złamana kość sprychowa, rany i starcia skóry od krępowania powrozami, i rozliczne sińce, guzy i wizody urazowe.

O wszystkich tych wypadkach doniosła dyrekcja c. k. Prokuratury Państwa, która po przeprowadzeniu komisji sądowo-lekarskiej we wszystkich 14 wypadkach nie znalazła powodu do postępowania karnego.

Na poszczególne pytania interpelacyi Wydział krajowy ma zaszczyt odpowiedzieć :

Na pierwsze: czy Wydział krajowy zarządził obok dochodzenia sądowego śledztwo dyscyplinarne, aby wszystkich winnych pociągnąć do odpowiedzialności, zawartą jest twierdząca odpowiedź w tem, co dopiero przeczytałem. Śledztwo jest w toku, a rezultat będzie podany do wiadomości Wys. Izby.

Wydział krajowy z oburzeniem dowiedział się o tym brutalnym czynie, a ubolewając nad tak dotkliwym nieszczęściem, pragnie jak najdokładniej wyświecić wszystkie okoliczności tego smutnego wypadku, nietylko aby winnych pociągnąć do surowej odpowiedzialności, ale także ażeby na przyszłość zapobiedz — o ile to leży w ludzkiej mocy — tak pożałowania godnym nieszczęściom.

Czy zmiana instrukcyi potrzebną jest do zapobieżenia takim nieszczęśliwym wypadkom, okaże się ze śledztwa. Jeżeli braki w instrukcyi były przyczyną złego, to Wydział krajowy bez wątpienia wprowadzi takie reformy, któreby celowi odpowiadały.

I to jest odpowiedzią na drugie zapytanie.

Trzecie pytanie: „czy Wydział krajowy nie zamierza postarać się za pomocą wyższej płacy o uzyskanie lepszych i bardziej na zaufanie zasługujących dozorców? wymaga głębszego zastanowienia się.

Wedle teraz obowiązujących norm ma być w zakładzie kulparkowskim na 6 chorych II. i III. klasy jeden dozorca, a dla każdego chorego I. klasy także jeden osobny dozorca, w Wiedniu i w Charanton jest 1. posługacz na 4 chorych; w Illenau na 3 chorych; w angielskich zakładach miewa każdy chory osobnego dozorcę. Obecnie mamy w Kulparkowie na oddziale mężczyzn 254 chorych, powinno zatem być 41 dozorców dla chorych II. i III., zaś dla 4 chorych I. klasy 4 służących, razem powinno być 45 służących, a jest ich w rzeczywistości tylko 38. Brakuje więc 7 i pomimo poszukiwań i zabiegów zarządu nikt się teraz na posługacza nie zgłasza. Stosunek ten stanie się wkrótce jeszcze niekorzystniejszym z powodu, że kilku z terażniejszej służby już zostało, a inni będą powołani do wojska.

Między terażniejszą służbą są tacy, którzy już od lat 10 nienagannie służą zakładowi i zdołali nietylko pozyskać zadowolenie przełożonych ale i przywiązanie chorych — większość służby składa się z ludzi pracowitych i ludzkich — trudno im tylko przyzwyczaić się do ciężkiej i przykraj służby.

Wyjątkowo zdarza się jaki brutal, a tacy bywają zaraz ze służby wydalani. Nie niska płaca, lecz służba bardzo uciążliwa i sprężysty rygor są przyczyną, że się tak mało na posługaczy zgłasza i w służbie wytrwa. Posługacze oddziałowi są wraz z chorymi zamknięci w zakładzie nieustannie tak we dnie jak i w nocy — zaledwie raz we dwa tygodnie bywa taki służący na pół dnia dla wytechnienia od służby uwolniony. Musi znosić pokornie i z łagodnością wszelkie insuldy chorych, a gdyby się odważył przekroczyć w tym względzie instrukcyę byłby natychmiast karany czy to pieniężnie, czy oddaleniem ze służby. Ewidencją kar utrzymuje się w protokole podawczym zakładu. Płacy swej służba nie ma nawet czasu wydać. Można by ich zachęcić do przyjęcia służby i pozostania w zakładzie, czy to polepszeniem wikt, czy kwinkweniami, czy zapewnieniem emerytury, tak jak to jest w niektórych zagranicznych zakładach n. p. w Illenau i Siegburg.

I w tym kierunku Wydział krajowy nie omieszka przedłożyć Wysokiemu Sejmowi odpowiednich wniosków przy preliminarzu zakładu kulparkowskiego na rok następny.

Skończyłem.

P. Hausner wnosi otwarcie rozprawy nad powyższą odpowiedzią Wydziału krajowego.

Izba popiera dostatecznie wniosek p. Hausnera i uchwała następnie w głosowaniu przeprowadzenie tej rozprawy.

JE. Marszałek oświadcza iż rozprawę powyższą otworzy po wyczerpaniu porządku dziennego.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta spis petycji wniesionych po dzień 10. Stycznia b. r. od Nr. 962 do Nr. 1.013 włącznie które przydzielono następującym komisjom.

Komisji podatkowej L. 962.

Komisji gminnej L. 963, 1.000, 1.009, 1.010.

Komisji gorzelnianej L. 964, 991, 996, 997, 1.003, 1.004, 1.005, 1.006, 1.012.

Komisji drogowej L. 965, 967, 992.

Komisji budżetowej L. 966, 969 976 do 983 włącznie, 988, 993, 994, 999, 1.002, 1.008.

Komisji przemysłowej L. 968, 984 do 987 włącznie, 995, 1.007.

Komisji szkolnej L. 970, do 975 włącznie, 989, 990.

Komisji petycyjnej L. 998

Komisji administracyjnej L. 1.001, 1.011.

Komisji gospodarstwa krajowego L. 1.013.

Przystąpiono do porządku dziennego którego pierwszym punktem jest pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany postanowień §§. 3, 50, 51, 52 i 63 statutu Bałku krajowego.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji bankowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyznaczenia emerytury dla p. Dr. Władysława Skałkowskiego, lekarza krajowej szkoły rolniczej w Dublinach.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy o przeniesieniu gminy i obszaru dworskiego Pokropiwna z okręgu Reprezentacji powiatowej w Brzeżanach do okręgu Reprezentacji powiatowej w Tarnopolu.

Sprawozdawca p. Bereźnicki wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie gminom miast Brzeżan, Stanisławowa, Przemyśla, Rzeszowa, Tarnopola i Kołomyi, koncesyi na dalszy pobór myta kopytkowego.

Sprawozdawca p. Władysław Badeni czyta sprawozdanie powyższe z następującym projektem ustawy:

U s t a w a

o udzielenie gminom miast Brzeżan, Stanisławowa, Przemyśla, Rzeszowa, Tarnopola i Kołomyi koncesyi na dalszy pobór myta kopytkowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam jak następuje:

Art. I.

Dla ulżenia ciężaru utrzymywania w dobrym stanie ulic, placów i dróg wiejskich, udziela się pod warunkami poniżej określonymi prawo pobierania myta kopytkowego na lat trzy następującym gminom.

- a) gminie miasta Brzeżan ;
- b) gminie miasta Stanisławowa ;
- c) gminie minie miasta Przemyśla ;
- d) gminie miasta Rzeszowa ;
- e) gminie miasta Tarnopola ;
- f) gminie miasta Kołomyi.

Art. II.

a) Gmina miasta Brzeżan pobierać ma myto kopytkowe na sześciu rogatkach miejskich a mianowicie :

1. na drodze ku Posuchowu za ostatnimi chałupami przedmieścia Adamówki ;
  2. na rządowym gościńcu, wiodącym z Adamówki do Potutor za mostem pod Lipą, pod folwarkiem zwanym Marcelówką ;
  3. na gościńcu ku Rajowi obok bramy żelaznej za cmentarzem ;
  4. na przedmieściu Miasteczku przy drodze do Leśnik za ostatnimi chałupami przedmieścia ;
  5. na gościńcu rządowym, wiodącym do Lwowa, przy rogatce lwowskiej ;
  6. na drodze krajowej ku Złoczowu i Tarnopolowi, przy rogatce Złoczowsko-Tarnopolskiej ;
- Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko, przy wstępie do miasta, a to podług następującego wymiaru :

1. Od każdej sztuki bydła pociągowego 2 (dwa) et. ;
2. od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) et. ;
3. od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) et.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od opłaty myta kopytkowego.

b) Gmina miasta Stanisławowa pobierać ma myto kopytkowe na następujących dziewięciu do miasta prowadzących drogach :

1. Mykietyńce-Knihynin.
2. Krechowce-Knihynin.
3. Pasieczna-Knihynin.
4. Opryszowce-Knihynin.
5. Czokałówka-Knihynin.
6. Krechowce-Knihynin (ulica Lipowa).
7. Zagwoźdź-Knihynin.
8. Wołczynica-Knihynin.
9. Na drodze do kolei żelaznej.

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko, przy wstępie do miasta, a to podług następującego wymiaru :

1. od konia, osła lub mała w zaprzęgu 3 (trzy) et. ;
2. od każdej sztuki bydła rogatego w zaprzęgu 2 (dwa) et. ;
3. od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) et. ;
4. od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) et.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od opłaty myta kopytkowego.

c) Gmina miasta Przemyśla pobierać ma myto kopytkowe na ośmiu rogatkach miejskich przy wjazdach do miasta a mianowicie:

1. przy rogate Lwowskiej,
2. przy rogate Dobromilskiej,
3. przy rogate Jarosławskiej,
4. przy rogate na węgierskim trakcie,
5. na drodze do Pratkowic,
6. na drodze miejskiej od Buszkowic z zaporą na Zaraniu,
7. na drodze od Krownik z zaporą na tej drodze,
8. na drodze od Cybulanki z zaporą tamże na terytorium miejskiem.

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko, przy wstępie do miasta, a to podług następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) et.;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) et.;
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) et.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty kopytkowego.

d) Gmina miasta Rzeszowa pobierać ma myto kopytkowe przy siedmiu rogatkach miejskich a mianowicie:

1. na drodze zwanej Łańcucko-Tyczyńska,
2. " " Ruska-wieś,
3. " " Sandomierska,
4. " " Krakowska,
5. " " Stajnie,
6. " " Psiarniska,
7. " " Staroniwa.

Rogatka na drodze zwanej Ruska wieś, tudzież rogatka na drodze Łańcucko-Tyczyńskiej, mają być postawione w takich punktach, ażeby na pierwszej, przejazd pomiędzy miastem a dworcem kolejowym i magazynami kolejowymi, na drugiej zaś — komunikacya pomiędzy Tyczynem a Łańcuckiem wolna była od myta kopytkowego.

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko, przy wstępie do miasta, a to podług następującego wymiaru:

1. od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) et.;
2. od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) et.
3. od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) et.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od opłaty myta kopytkowego.

e) Gmina miasta Tarnopola pobierać ma myto kopytkowe przy ośmiu rogatkach miejskich przy wjazdach do miasta, a mianowicie:

1. na Lwowskiej,
2. „ Stawowej,
3. „ Przewalisze,
4. „ Brodzkiej,
5. „ Zbarazkiej,
6. „ Smykowskiej,
7. „ Mikulinieckiej,
8. „ Petrykowieckiej.

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko, przy wstępie do miasta, a to podług następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego jako to: od koni, wołów, bujaków, mułów i osłów, niemniej od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju, 1 (jeden) ct.

Wyjątek stanowią bydłeta ssące przy matkach, wszelkiego rodzaju, za które nie opłaca się myta kopytkowego.

- c) od każdej sztuki bydła pędzonego, jako to: cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jak również od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

f) Gmina miasta Kołomyi pobierać ma myto kopytkowe przy dwunastu rogatkach, ustawionych w miejscach, gdzie w obręb miasta wchodzi następujące drogi:

1. Werbiąż-Kołomyja
  2. Okrzecinieć-Kołomyja,
  3. Korelówka-Kołomyja,
  4. Cieniawa-Kołomyja w punkcie dotychczasowym,
  5. Piadyki-Kołomyja,
  6. Kamioneczki-Kołomyja,
  7. Słobódka leśna-Kołomyja
  8. Rakowczyk-Kołomyja
  9. Szeparowce-Kołomyja,
  10. Diatkowce-Kołomyja,
  11. Sopów-Kołomyja,
  12. Ispas-Kołomyja.
- } w punktach dotychczasowych,

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko, przy wstępie do miasta, a to według następującego wymiaru:

- a) od konia, osła lub muła w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;
- b) od sztuki bydłęcia rogatego w zaprzęgu 1 (jeden) ct.;
- c) od bydła luzem idących, od konia, osła lub muła 1 (jeden) ct.;
- d) od sztuki owiec, kóz, nierogacizny, jagnięcia, kozłęcia, źrebienia $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Bydłeta ssące wszelkiego rodzaju, które z matkami idą, tak samo cielęta, owce, kozy, nierogacizna, jagnięta, kozłeta na wozie lub na plecach prowadzone, są wolne od opłaty kopytkowej.

Art. III.

Przy poborze opłaty kopytkowej mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych, lub o znizeniu takowych.

Art. IV.

Dochód z myta kopytkowego nie może być obrócony na żaden inny cel, jak tylko na brukowanie lub szutrowanie ulic, placów i dróg miejskich i na zakładanie lub utrzymywanie na nich ścieków, kanałów i mostów.

Art. V.

Zużycie dochodu z myta kopytkowego na opędzenie kosztów utrzymania ulic, placów i dróg miejskich nie uwalnia miasta od obowiązku utrzymywania takowych w ogóle i w dobrym stanie i używania na ten cel prestacyi mieszkańców miasta według postanowień ustawy drogowej.

Art. VI.

Każdego roku przedłoży gmina pobierająca myto kopytkowe, przed rozpoczęciem roku budżetowego, Wydziałowi powiatowemu preliminarz tych robót, które zamierza w tym roku wykonać i pokryć prawdopodobnie spodziewanym dochodem z myta kopytkowego i podług postanowień powyższego art. V.

Art. VII.

Najpóźniej w cztery tygodnie po upływie każdego roku budżetowego, wykaże gmina, pobierająca myto kopytkowe, Wydziałowi powiatowemu, czyli i o ile preliminowane na ten rok z funduszu poboru myta kopytkowego roboty, uskutecznione zostały i czy cały dochód, który z poboru myta kopytkowego wpłynął, był na ten cel obrócony i wyczerpany.

Art. VIII.

Kontrola nad robotami i około utrzymania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich pokrywanemi z funduszu poboru myta kopytkowego, służy Wydziałowi powiatowemu a względnie Wydziałowi krajowemu.

Art. IX.

Gdyby gmina pobierająca myto kopytkowe, wymienionych w tej ustawie warunków nie dopełniła, zarządzi polityczna władza powiatowa środki przymusowe, wskazane ustawą drogową z 7. Lipca 1885, i wykonawczym regulaminem drogowym z 24. Września 1886. Jeżeliby zwykłe środki przymusowe nie skutkowały, a organa miejskie nie utrzymywały ulic, placów i dróg miejskich w dobrym stanie, lub używały w sposób nieodpowiedni funduszu pochodzącego z poboru myta kopytkowego lub innych dochodów miejscowego funduszu dróg gminnych, natenczas obejmie Wydział powiatowy bezpośredni zarząd wyżej wymienionych placów, ulic i dróg, niemniej też funduszy w myśl postanowień §. 28. ust. 5. drogowej ustawy.

Art. X.

Od zwierząt wyżej poszczególnionych, tj. opłatą kopytkowego objętych, nie będzie gmina, pobierająca myto kopytkowe pobierała żadnej innej opłaty podczas dni targowych lub jarmarcznych.

Art. XI.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

JE. Marszałek podaje pod głosowanie Art. I. projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje Art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego bez rozprawy. Przemawia p. Waygart i wnosi dodatek do lit. c Art. II, którego Izba jednak nie popiera. Przemawia p. ks. Siczynski do lit. e) Art. II. projektu ustawy.

Po przemówieniu sprawozdawcy JE. Marszałek poddaje pod głosowanie Art. II. projektu ustawy.

Izba w głosowaniu uchwała cały Art. II. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca wnosi głosowanie *en bloc* nad resztą Artykułów projektu ustawy t. j. od Art. III. do włącznie XI.

Izba w głosowaniu *en bloc* przyjmuje Art. III. do włącznie XI. bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba cały projekt ustawy w 3 czytaniu.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej z petycji komitetu pierwszej kolonii leczniczej w Rymanowie o udzielenie subwencji.

Sprawozdawca poseł Hausner uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Komitetowi pierwszej krajowej kolonii leczniczej w Rymanowie udziela się na budowę własnego pawilonu jednorazowy datek w kwocie 300 zł.

Izba w głosowaniu uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej w przedmiocie projektu Wydziału kraj. do zmiany niektórych postanowień ustawy o publicznych dojazdach kolejowych.

Sprawozdawca poseł Jaworski uwolniony od czytania sprawozdania prostuje drobne omyłki druku i czyta następujący projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca niektóre postanowienia ustawy o publicznych dojazdach kolejowych,

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mezo Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I.

Postanowienia §. 1. 4. i 5. ustawy krajowej z dnia 15. Kwietnia 1881. Dz. u. kr. Nr. 46 w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać jak następuje :

§. I. Dojazdami kolejowymi są drogi publiczne, które łączą dworce i stacje kolei żelaznej z najbliższymi miastami lub miasteczkami, z drogami państwowymi, krajowymi lub powiatowymi.

Dojazd łączący dworzec lub stację kolei żelaznej z miastem lub miasteczkiem ma być doprowadzony do tego punktu w mieście lub miasteczku, który ze względu na potrzeby miejscowego ruchu handlowego i komunikacji z koleją żelazną, uznany zostanie za najodpowiedniejszy przez władze orzekające o kierunku dojazdu w myśl §. 5. — Jeżeli jednak przez miasto lub miasteczko przechodzi droga państwowa, krajowa lub powiatowa, natenczas dojazd kolejowy ma być połączony, z drogą należącą do jednej z trzech kategorii powyższych, a gdzieby takich dróg było więcej niż jedna z tą, którą z pomiędzy nich uznają władze powyżej wskazane za najbardziej odpowiednią.

Place przed dworcami i stacyami przeznaczone dla ruchu osób i wozów równie jak rampy kolejowe, łączące te place z dojazdami, przejazdy i w ogóle wszystkie w obrębie obszaru stacyjnego położone do powszechnego użytku służące drogi i przedmioty drogowe, o ile stanowią własność przedsiębiorstwa kolejowego, nie mają być uważane za części dojazdów kolejowych.

§. 4. Koszta budowy, równie jak koszta zakupna gruntów i wszelkie inne odszkodowania, ponoszą strony konkurujące w następującym stosunku :

1. Jedną trzecią część wszystkich kosztów ponosi przedsiębiorstwo kolejowe.

2. Jedną trzecią część ponoszą powiaty, przez które dojazd kolejowy przechodzi.

3. Część kosztów pokrywają prestatycje i dodatki do podatków bezpośrednich przez gminy i obszary dworskie osobno uiszczające się mające, a wysokość tych i sposób ich uiszczenia oznacza Rada powiatowa, nie przekraczając jednak połowy wymiaru ustanowionego na rzecz dróg gminnych §§. 12. i 31. ustawy drogowej z dnia 7. Lipca 1885.

Prestacye te i dodatki do podatków w żadnym razie nie mogą przewyższać jednej szóstej części kosztów budowy dojazdów w obrębie gminy wraz z obszarem dworskim jedną stanowiących miejscowość.

4. Wydział powiatowy w porozumieniu z polityczną władzą powiatową winien się starać o doprowadzenie dobrowolnej ugody ze stronami konkurującymi, wymienionemi w §. 3. lit. d), oznaczającej stosunek, w jakim mają się przyczyniać do kosztów budowy dróg dojazdowych i sposób uiszczania tej konkurencyi.

Jeśliby ugoda nie doszła do skutku, orzeka Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, a w braku takiego porozumienia Ministerstwo spraw wewnętrznych wspólnie z Ministerstwem handlu.

Tak samo postąpić należy przy oznaczeniu sposobu uiszczania konkurencyi przypadającej na przedsiębiorstwa kolejowe.

5. Koszta nie pokryte przez strony konkurujące wymienione w §. 3. lit. a), b), c) i d), ponosi fundusz krajowy.

§. 5. O potrzebie budowy nowego dojazdu do dworca lub stacji kolejowej równie jak o potrzebie przełożenia lub rekonstrukcyi dojazdów istniejących, jakoteż o kierunku tych dojazdów, orzeka na wniosek Rady powiatowej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, a w braku takiego porozumienia, Ministerstwo spraw wewnętrznych wspólnie z Ministerstwem handlu.

W razie, gdyby Rada powiatowa mimo wezwania c. k. Namiestnictwa lub Wydziału krajowego w przeciągu 30 dni nie przedstawiła wniosku co do potrzeby budowy nowego dojazdu kolejowego, równie jak co do potrzeby przełożenia lub rekonstrukcyi dojazdów istniejących, o potrzebie budowy takiego dojazdu, przełożenia lub rekonstrukcyi orzeka na wniosek Wydziału krajowego c. k. Namiestnictwo.

Bez wniosku Rady powiatowej lub Wydziału krajowego, żadna droga publiczna za dojazd kolejowy w myśl niniejszej ustawy uznana być nie może.

Art. II.

Wykonanie ustawy niniejszej polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i handlu.

W rozprawie ogólnej przemawia p. hr. Wł. Badeni.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta Art. I. projektu ustawy.

Izba w głosowaniu uchwała Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta Art. II. Tytuł i wstęp projektu ustawy.

Izba w głosowaniu uchwała Art. II. oraz Tytuł i wstęp projektu ustawy zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, bez czytania uchwała Izba cały projekt ustawy w 3 czytaniu w brzmieniu następującem :

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca niektóre postanowienia ustawy o publicznych dojazdach kolejowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 1. 4. i 5. ustawy krajowej z dnia 15. Kwietnia 1881. Dz. u. kr. Nr. 46 w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać jak następuje :

§. I. Dojazdami kolejowymi są drogi publiczne, które łączą dworce i stacye kolei żelaznej z najbliższymi miastami lub miasteczkami, z drogami państwowymi, krajowymi lub powiatowymi.

Dojazd łączący dworzec lub stację kolei żelaznej z miastem lub miasteczkiem ma być doprowadzony do tego punktu w mieście lub miasteczku, który ze względu na potrzeby miejscowego ruchu handlowego i komunikacji z koleją żelazną, uznany zostanie za najodpowiedniejszy przez władze orzekające o kierunku dojazdu w myśl §. 5. — Jeżeli jednak przez miasto lub miasteczko przechodzi droga państwowa, krajowa lub powiatowa, natenczas dojazd kolejowy ma być połączony, z drogą należącą do jednej z trzech kategorii powyższych, a gdzieby takich dróg było więcej niż jedna z tą, którą z pomiędzy nich uznają władze powyżej wskazane za najbardziej odpowiednią.

Place przed dworcami i stacyami przeznaczone dla ruchu osób i wozów równie jak rampy kolejowe, łączące te place z dojazdami, przejazdy i w ogóle wszystkie w obrębie obszaru stacyjnego położone do powszechnego użytku służące drogi i przedmioty drogowe, o ile stanowią własność przedsiębiorstwa kolejowego, nie mają być uważane za części dojazdów kolejowych.

§. 4. Koszta budowy, równie jak koszt zakupna gruntów i wszelkie inne odszkodowania, ponoszą strony konkurujące w następującym stosunku :

1. Jedną trzecią część wszystkich kosztów ponosi przedsiębiorstwo kolejowe.
2. Jedną trzecią część ponoszą powiaty, przez które dojazd kolejowy przechodzi.
3. Część kosztów pokrywają prestacje i dodatki do podatków bezpośrednich przez gminy i obszary dworskie osobno uiszczając się mające, a wysokość onych i sposób ich uiszczania oznacza Rada powiatowa, nie przekraczając jednak połowy wymiaru ustanowionego na rzecz dróg gminnych §§. 12. i 31. ustawy drogowej z dnia 7. Lipca 1885.

Prestacje te i dodatki do podatków w żadnym razie nie mogą przewyższać jednej szóstej części kosztów budowy dojazdu w obrębie gminy wraz z obszarem dworskim jedną stanowiących miejscowość.

4. Wydział powiatowy w porozumieniu z polityczną władzą powiatową winien się starać o doprowadzenie dobrowolnej ugody ze stronami konkurującymi, wymienionymi w §. 3. lit. d), oznaczającej stosunek, w jakim mają się przyczyniać do kosztów budowy dróg dojazdowych i sposób uiszczania tej konkurencji.

Jeśli ugoda nie doszła do skutku, orzeka Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, a w braku takiego porozumienia Ministerstwo spraw wewnętrznych wspólnie z Ministerstwem handlu.

Tak samo postąpić należy przy oznaczeniu sposobu uiszczania konkurencji przypadającej na przedsiębiorstwa kolejowe.

5. Koszta nie pokryte przez strony konkurujące wymienione w §. 3. lit. a), b), c) i d), ponosi fundusz krajowy.

§. 5. O potrzebie budowy nowego dojazdu do dworca lub stacji kolejowej równie jak o potrzebie przełożenia lub rekonstrukcji dojazdów istniejących, jakoteż o kierunku tych dojazdów, orzeka na wniosek Rady powiatowej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, a w braku takiego porozumienia, Ministerstwo spraw wewnętrznych wspólnie z Ministerstwem handlu.

W razie, gdyby Rada powiatowa mimo wezwania c. k. Namiestnictwa lub Wydziału krajowego w przeciągu 30 dni nie przedstawiła wniosku co do potrzeby budowy nowego dojazdu kolejowego, równie jak co do potrzeby przełożenia lub rekonstrukcji dojazdów istniejących, o potrzebie budowy takiego dojazdu, przełożenia lub rekonstrukcji orzeka na wniosek Wydziału krajowego c. k. Namiestnictwo.

Bez wniosku Rady powiatowej lub Wydziału krajowego, żadna droga publiczna za dojazd kolejowy w myśl niniejszej ustawy uznana być nie może.

Art. II.

Wykonanie ustawy niniejszej polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i handlu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego w przedmiocie krajowych szkół rolniczych i folwarku w Dublinach.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności dotyczących się szkół krajowych rolniczych w Dublinach i folwarku Dublańskiego z dnia 22. Listopada 1887 do L. Wydziału krajowego 57.302.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w roku 1888 przystąpił do wymurowania budynku mieszkalnego dla uczniów szkoły wyższej kosztem najwyżej 20.000 zł. Budynek ma mieścić około 30 uczniów a mieszkania być im wynajmowane za odpowiednią opłatę.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel pożyczki hipotecznej, spłacalnej w ratach amortyzacyjnych, na majątek Dublany do wysokości 20.000.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby dochody uzyskane z opłat pobieranych od uczniów za mieszkania, obracane były na pokrycie rat amortyzacyjnych.

Przewodnictwo obejmuje zastępcę Marszałka krajowego.

Przemawia p. Wł. Koziębrodzki i stawia następujące wnioski dostatecznie poparte:

I. Do ustępu 2.

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby dla pomieszczenia około 20 uczniów szkoły wyższej przystąpił w roku 1888. do wymurowania budynku mieszkalnego kosztem nieprzekraczającym sumy 15.000 zł. Ubikacje w tym budynku mają być uczniom wynajmowane jedynie za odpowiednią opłatą“.

Poprawka do ustępu 4.

II. „Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby rachunki tego domu oddzielnie były prowadzone, a czysty zysk otrzymany obracany był na pokrycie rat amortyzacyjnych“.

Dodatek po ustępie 4. jako 5.

III. „Dla odpowiedniego umeblowania ubikacyj przeznaczonych do wynajęcia dla uczniów, Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 1.000 zł.“

Przemawia poseł Jan Gnoiński i stawia następujący wniosek:

II. „Sejm uznaje konieczną potrzebę postawienia domu dla pomieszczenia uczniów szkoły wyższej w Dublinach i poleca Wydziałowi krajowemu przedłożenie na najbliższej sesji sejmowej planu i kosztorysów postawić się mającego budynku i obmyślenie sposobu pokrycia kosztów budowy“.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca.

Przystąpiono do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta ustęp 1. wniosku komisji.

Przemawia p. hr. Wł. Koziębrodzki.

Podczas przemówienia p. Wł. Koziębrodzkiego J. E. Marszałek odbiera przewodnictwo na powrót.

Izba w głosowaniu uchwała ustęp 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta ustęp 2. wniosku komisji.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawiają: J. E. hr. Ludwik Wodzicki i p. Wereszczyński.

Na wniosek p. St. Badeniego Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Przemawia zapisany do głosu p. Abrahamowicz.

J. E. Marszałek konstatuje, iż przeoczył zapisanie się do głosu jeszcze przed zamknięciem dyskusji p. J. Gnoińskiego i za zgodą Izby udziela mu głosu.

P. Gnoiński przedstawia na wypadek utrzymania się jego wniosku w miejsce ustępu 2. wniosków komisyjnych jeszcze następujący dalszy wniosek:

III. „Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zbadanie, o ile pomieszczenie w tym domu zawisłem być miało od poddania się pewnemu regulaminowi, ewentualnie unormowania tego regulaminu“.

Przemawia p. hr. Wł. Koziębrodzki.

Przemawia sprawozdawca.

Przystąpiono do głosowania.

J. E. Marszałek poddaje pod głosowanie poprawkę p. Gnoińskiego w miejsce ustępu 2.

Izba w głosowaniu oświadcza się 52 głosami przeciw 25 za poprawką p. Gnoińskiego.

J. E. Marszałek oświadcza, iż przez uchwalenie powyższego wniosku p. Gnoińskiego odpadają ustępy 3. i 4. wniosku komisji.

J. E. Marszałek poddaje następnie do poparcia dalszy ewentualny wniosek p. Gnoińskiego.

Izba popiera dostatecznie wniosek p. Gnoińskiego, w głosowaniu jednak takowy odrzuca.

W skutek uchwalenia przez Izbę poprawki p. Gnoińskiego przedstawia się uchwała Sejmu nad sprawozdaniem komisji gospodarstwa kraj. w przedmiocie szkół rolniczych i folwarku w Dublanach w brzmieniu następującem:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności dotyczących się szkół krajowych rolniczych w Dublanach i folwarku Dublańskiego z dnia 22. Listopada 1887. do L. Wydziału krajowego 57.302.

II. Sejm uznaje konieczną potrzebę postawienia domu dla pomieszczenia uczniów szkoły wyższej w Dublanach i poleca Wydziałowi krajowemu przedłożenie na najbliższej sesji sejmowej planu i kosztorysów postawić się mającego budynku i obmyślenie sposobu pokrycia kosztów budowy.

Na zapytanie J. E. Marszałka Izba zgadza się na zawieszenie posiedzenia dla pory późniejszej do godziny 8. wieczorem.

Koniec posiedzenia o godz. 3 min. 30 po południu.

Ciąg dalszy 19. posiedzenia.

z dnia 10. Stycznia 1888.

Początek o godz. 8. wieczór.

J. E. Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie na nowo.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej:

a) o preliminarzu szkół rolniczych w Dublanach na r. 1888;

b) o preliminarzu kursu gorzelnictwa w Dublanach na r. 1888;

c) o preliminarzu folwarku Dublańskiego na r. 1888.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz zostaje uwolniony od czytania sprawozdania.

J. E. Marszałek oznajmia, iż złożonym został wniosek naglący, który po wyczerpaniu porządku dziennego odczytany zostanie.

W rozprawie ogólnej nad punktem 8. porządku przemawia p. Struszkiewicz i zapowiada poprawki do poszczególnych rubryk budżetu.

Przystąpiono do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Szkoła wyższa rolnicza.

Wydatki. Liczba
rubr.   poz.

I.		Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem
		zł. w. a.		
1)	Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaća 2.360 zł., dodatek pięćioletni 200 zł.	2.560		
2)	Sześciu profesorów fachowych, płaća po 1.440 zł., dodatki pięćioletnie dla dwóch po 400 zł., dla trzech po 244 zł., dla jednego 118 zł. i dodatek osobisty dla jednego 300 zł.	10.590		
3)	Dwóch adjunktów, płaća po 800 zł., dodatek oso- bisty dla jednego 200 zł.	1.800		
4)	Trzech asystentów, płaća po 600 zł.	1.800		
5)	Docent fizyki	800		
6)	„ weterynaryi	480		
7)	„ leśnictwa	240		
8)	„ ustaw rolnych	360		
9)	„ ogrodnictwa	200		
10)	„ melioracyi	240		
11)	„ zoologii	360		
12.	„ historyi i literatury polskiej	600		
Suma Rubryki I.		20.030		20.030

Izba uchwała Rubr. I. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

II.		Inne płaće.		
13)	Lekarz zakładowy	400		
14)	Kapelan	300		
15)	Kasyer, zarazem rachmistrz	600		
16)	Pisarz dyrekcji	480		
Suma Rubryki II.		1.780		1.780

Izba uchwała Rubr. II. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

III.		Zasługi.		
17)	Stuga szkolny	240		
18)	Dwóch stróżów domowych	420		
19)	Usługa dla uczniów w laboratoryach	780		
20)	Pasiecznik i dozorca pola doświadczalnego	180		
Suma Rubryki III.		1.620		1.620

Przemawia p. Struszkiewicz i wnosi podwyższenie poz. 20 w Rubr. III. do kwoty 240 zł., tj. ogólnej sumy rubr. III. do kwoty 1.860 zł.

Izba popiera ten wniosek.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba w głosowaniu 40 głosami przeciw 36 uchwała sumę rubr. III. zgodnie z wnioskiem p. Struszkiewicza.

Sprawozdawca czyta:

Liczba rubr.	poz.	Koszta administracyjne.	Zwyczajne	Nadzwyczaj. zł. w. a.	Razem
IV.					
21)	Zarząd:				
	a) potrzeby kancelaryjne	100 zł.			
	b) druki i inseraty	100 „			
	c) portorya i posyłki	70 „			
	d) koszta podróży dyrekeyi	150 „	420		
22)	Opał		700		
23)	Oświetlenie		300		
24)	Utrzymanie budynków i ogrodzeń		1.000	270	
25)	Utrzymanie dziedzińca		300		
26)	Ubezpieczenie budynków		400		
27)	Najem pomieszczeń:				
	a) dla kasyera	180 zł.			
	b) dla sługi szkolnego	40 „	220		
28)	Płaca kominiarza		90		
29)	a) Sprzęty i ruchomości		120		
	b) Uzupełnienie szaf, stołów i innych sprzętów		—	858	
30)	Koszta przewozu prelegentów i kapelana		1.000	300	
31)	„ lustracyi zakładu		100		
32)	„ nabożeństwa		50		
33)	Apteka i rozmaite inne		100		
	Suma Rubr. IV.		4 800	1.428	6.228

Izba w głosowaniu uchwała sumę Rubr. IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

V.	Potrzeby naukowe:			
34)	Eksperymenta przy wykładach:			
	a) dla profesora rolnictwa	25 zł.		
	b) „ „ hodowli zwierząt	10 „		
	c) „ „ anatomii i fizyologii	25 „		
	d) „ „ weterynaryi	25 „		
	e) „ „ botaniki	25 „		
	f) „ „ chemii rolniczej	25 „		
	g) „ „ chemii zwierząt	20 „		
	h) „ „ fizyki	20 „		
	i) „ „ miernictwa	15 „	190	
35)	Zbiory i muzea, mianowicie utrzymanie i uzupełnienie:			
	a) zbioru rolniczego	50 zł.	256 zł.	
	b) „ hodowlanego	60 „	160 „	

Liczba			Zwycz.	Nadzwycz.	Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem
rubr.	poz.						
V.	35)	c) zbioru fizykalnego	150 zł.	— zł.			
		d) „ botanicznego	75 „	50 „			
		e) „ zoologicznego	150 „	— „			
		f) „ mechanicznego	150 „	— „			
		g) „ mineralogicznego	20 „	— „			
		h) „ technologicznego	60 „	— „			
		i) „ okazów leśnych	10 „	— „			
		k) „ „ ogrodniczych	10 „	— „			
		l) „ „ weterynarskich	25 „	— „			
		m) „ instrumentów mierni- czych	10 „	— „			
		n) „ modeli do budownictwa	10 „	100 „			
		o) „ okazów do geografii fizy- cznej	10 „	— „			
		p) „ okazów melioracyjnych	10 „	— „	800	566	
	36)	Laboratorya :					
		a) laboratorium rolnicze	225 zł.	560 zł.			
		b) „ chemiczne	600 „	150 „			
		c) „ roślinno-fizyo- logiczne	250 „	150 „			
		d) „ zoologiczne	100 „	— „	1.175	860	
	37)	Biblioteka i czytelnia :					
		a) na przykupno dzieł	400 zł.				
		b) na oprawę książek	50 „				
		c) na czasopisma	300 „		750		
	38)	Utrzymanie pola doświadczalnego			250	100	
	39)	Wycieczki naukowe profesorów z uczniami			500		
	40)	Utrzymanie i uzupełnienie pasieki			30		
	41)	Ogród :					
		a) płaca ogrodnika	600 zł.	— zł.			
		b) utrzymanie ogrodu botaniczne- go i uzupełnienie sadu szkó- łek, jakoteż ogrodu warzyw- nego	400 „	280 „			
		c) druk katalogu i jego rozesłanie	25 „	— „	1.025	280	
	42)	Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za straty, ponoszone w skutek zastosowania stanu inwentarza do potrzeb szkoły			1 000		
		Suma Rubr. V.			5.720	1.806	7.526

Przemawia p. Struszkiewicz i wnosi dostatecznie poparte podwyższenie poz. 38. w Rubr. V. o 100 zł.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba w głosowaniu odrzuca poprawkę p. Struszkiewicza i uchwała Rubr. V. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Liczba rubr.	poz	Zwyczajne	Nadzwyczaj. zł. w. a.	Razem
Podatki i opłaty.				
VI.	43)	Podatek gruntowy i domowy	66	
	44)	Opłata od przeniesienia szkół dublańskich na własność kraju, dziewiąta rata	—	227
		Suma Rubryki VI.	66	227
VII.	45)	Stacya kontroli nasion	100	100
		Suma wydatków	34.116	3 461 37 577

Izba w głosowaniu uchwała sumę Rubr. VI. i VII. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

I.	1)	Subwencya c. k. Skarbu Państwa	5 500	5.500
II.	2)	Subwencya z funduszu kultury krajowej	3.439	3.439
III.	Opłaty od uczniów.			
	3)	Wpisowe od 70 uczniów po 5 zł.	350	
	4)	Czesne od 70 uczniów po 100 zł.	7.000	
	5)	Opłaty za ćwiczenia w laboratorium:		
	a)	chemicznym od 25 uczniów po 10 zł. 250 zł.		
	b)	roślinno-fizyologicznem od 25 uczniów po 5 zł.	125 „	
	c)	zootomicznem od 25 uczniów po 5 zł. 125 „	500	
	6)	Na bibliotekę od 70 uczniów po 4 zł.	280	
	7)	Na usługę	780	
		Suma Rubryki III.	8 910	8.910
IV.	8)	Dochód z pasieki	230	230
V.	9)	Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu	250	250
VI.	10)	Dochód ze stacyi kontroli nasion	65	65
		Suma dochodów	18.394	18.394

Sprawozdawca podnosi, iż przez uchwalenie wniosku p. Struszkiewicza przy Rubr. III. wydatków okazuje się niedobór do pokrycia z funduszy krajowych w kwocie 19.423 zł.

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie sumy Rubr. I. do VI. włącznie „dochodów“ zgodnie z wnioskiem komisji i przyjmuje sumę niedoboru w kwocie 19.423 zł. do pokrycia z funduszu krajowego bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

	Liczba rubr. poz.		Zwyczajne	Nadwyzcz. zł. w. a.	Razem
--	---------------------------	--	-----------	------------------------	-------

Szkoła parobków i dozorców gospodarskich.

Wydatki.

I.	Płace nauczycieli.				
	1) a) Nauczyciel fachowy	—			
	b) Zastępstwo nauczyciela fachowego	—		1.300	
	2) Dwóch nauczycieli pomocniczych, płaca 600 zł. i 500 zł., dodatek osobisty dla jednego 200 zł.	1.300			
	3) Docent weterynaryi	150			
	4) Katecheta	200			
	5) Instruktor robót ręcznych	540			
	Suma Rubr. I.	2 190		1.300	3.490
II.	Koszta administracyjne.				
	6) Zarząd:				
	a) remuneracya dyrektora . . . . . 400 zł.				
	b) potrzeby kancelaryjne, inseraty, druki i portorya . . . . . 100 „	500			
	7) Opał i oświetlenie	240			
	8) Utrzymanie budynku szkolnego i ruchomości, ubez- pieczenie i kominiarz	300			
	9) Koszta nabożeństwa obrządku gr. kat.	300			
	Suma Rubryki II.	1.340			1.340
III.	Utrzymanie uczniów.				
	10) Stołowanie 36 uczniów po 144 zł.	5.184			
	11) Odzież, pościel i pranie dla 36 uczniów po 60 zł.	2 160			
	Suma Rubryki III.	7.344			7.344
IV.	Potrzeby naukowe.				
	12) Zaprzęgi do demonstracyi	80			
	13) Przybory do pisania i nauki uczniów	120			
	14) Przyknpno zwierząt do sekcyi	30			
	15) „ modeli, machin i narzędzi	200			
	Suma Rubryki IV.	430			430
	Suma wydatków	11 304		1 300	12.604

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. I. do włącznie IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

I.	1) Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	1.500		1.500
II.	Opłaty i datki.			
	2) Opłaty na utrzymanie uczniów	480		
	3) Datki Rad powiatowych, Towarzystw gospodarczych i innych	360		
	Suma Rubryki II.	840		840

Liczba rubr.	poz.	Zwyczajne	Nadzwycz. zł. w. a.	Razem
III.	4) Zarobek 36 uczniów po 18 zł.	648		648
	Suma dochodów	2 988		2.988
	W porównaniu z wydatkami	—		12.604
	okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu kraj.	—		9.616

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. I. do włącznie III. „dochodów“ zgodnie z wnioskiem komisji i przyjmuje niedobór do pokrycia z funduszy krajowych w sumie 9.616 zł. bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu kursu gorzelnictwa w Dublanach na r. 1888.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

I.	Płace nauczycieli.		
	1. Kierownik kursu	250	
	2. Prelegenci za wykłady:		
	a) arytmetyki, geometrii i stereometrii	115	
	b) fizyki	75	
	c) chemii	100	
	d) gorzelnictwa	300	
	e) o maszynach i kotłach	150	
	f) o opodatkowaniu	80	
	g) o rachunkowości	60	
	h) za ćwiczenia w laboratorium	150	
	Suma Rubryki I.	1.280	1.280
II.	Koszta administracyjne.		
	3. Druki, inseraty, portorya itp.	15	
	4. Koszta przewozu prelegentów	30	
	Suma Rubryki II.	45	45
III.	Potrzeby naukowe.		
	5. Szkole rolniczej w Dublanach za użycie laboratorium	40	
	6. Wycieczki profesorów z uczniami	100	
	7. Książki i czasopisma	45	
	Suma Rubryki III.	185	185
IV.	8. Zapomogi dla uczniów	250	250
V.	9. Rozmaite drobne	5	5
	Suma wydatków	1 765	1 765

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie rubr. I. do włącznie V. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Liczba rubr.	poz.	Zwyczajne	Nadzwyczajne zł. w. a.	Razem
Dochody.				
I.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	1.000		1.000
II.	2. Opłaty od uczniów	240		240
III.	3. Rozmaite przypadkowe	—		—
Suma dochodów		1.240		1.240
W porównaniu z wydatkami		—		1.765
okazuje się niedobór do pokrycia z funduszków krajowych		—		525

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. I. do Rubr. III. włącznie „dochodów“ zgodnie z wnioskiem komisji oraz przyjmuje niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w sumie 525 zł. bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu folwarku Dublańskiego na r. 1888.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

I. Wydatki na gospodarstwo.				
	1. Płace i zasługi wraz z wynagrodzeniem administratora i częścią płacy kasyera	1.600		
	2. Najem robotnika	2.400		
	3. Dokupno i zmiana nasienia	250		
	4. „ nawozów dopełniających	300		
	5. „ karmy, owsa, grysu i makuchów	2.000		
	6. Zastąpienie zużytych koni i uprzęży	300		
	7. Utrzymanie budynków i ogrodów	150	600	
	8. Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	260		
	9. Utrzymanie rowów i dróg	50		
	10. Wywóz stawarki i urządzenie stawów	—	300	
	11. Melioracye łąk	—	209	
	12. Drenowanie pól	—	572	
	13. Zabezpieczenie od pożaru i zarazy	300		
	14. Kuchnia folwarczna	200		
	15. Koszta kancelaryjne	25		
	16. Światło i smarowidło	50		
	17. Kultura lasu	50		
	18. Rogatki, posyłki i jazdy w interesach folwarku	100		
Suma rubryki I.		8.035	1.681	9.716
II.	19. Cegielnia	900	—	900
III. Podatki i opłaty.				
	20. Podatek gruntowy i domowy	550		
	21. „ dochodowy z młyna i propinacyi	60		

Liczba rubr.	poz.	Zwyczajne Nadzwyczajne		Razem	
		zł. w. a.			
III.	22.	Należytość od przeniesienia własności folwarku, czwarta rata			268
	23.	Na naprawę kościoła i budynków plebańskich			248
		Suma Rubryki III.		1.121	
IV.		Spłata kapitałów i odsetek dłużnych.			
	24.	Bankowi krajowemu we Lwowie: umorzenie pożyczki 16.500 zł. — 1 i 2 rata kapi- tału wraz z odsetkami			825
	25.	Renta c. k. galic. Towarzystwu gospodarczemu			1.600
		Suma Rubryki IV.		2.425	
V.	26.	Rozmaite nieprzewidziane			50
		Suma wydatków		12 020	
			2.192	14 212	

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie Rubr. I. do włącznie Rubr. V. „wydatków“ zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

I.	Dochody z gospodarstwa.				
	1.	{ a) ze sprzedaży ziemiopłodów	5.500 zł.		
		{ b) Za owies i siano dostarczone szkołom	600 „	6.100	
	2.	Z wynajętych ról, łąk i pastwisk			900
	3.	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:			
		a) krowiarnia: α) mleko	4.000 zł.		
		β) przychówek	400 „		
		γ) sprzedane brakii opasy	400 „	4.800 zł.	
		b) Nierogaczna	120 „		
		c) Owce	40 „		
		d) Ryczałt od szkół rolniczych za straty wynikające z zastosowania inwentarza do potrzeb szkół	1.000 „	5.960	
	4.	Z lasu i stawów			280
		Suma Rubryki I.		13.240	
II.	5.	Z cegielni			1.000
III.	Dochody z propinacyi i polowania.				
	6.	Z propinacyi			420
	7.	Z polowania			50
		Suma Rubryki III.		470	
IV.	8.	Rozmaite nieprzewidziane			50
		Suma dochodów		14 760	
		W porównaniu z wydatkami			14.212
		okazuje się nadwyżka dochodów			548

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie rubr. I. do włącznie rubr. IV. „Dochodów“ zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca podnosi, że sprawa przedsiębiorstwa torfiarni oddzieloną została od preliminarza folwarku Dublańskiego i traktowaną będzie osobno, rubryka zaś dochodów z takowego objętą będzie osobnem przedłożeniem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu krajowych niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach.

Sprawozdawca poseł Abrahamowicz zostaje uwolniony od czytania sprawozdania i czyta:

I. Szkoła w Horodence.

Wydatki.

Liczba rubr. poz.		Zwyczajne	Nadzwyczajne zł. w. a.	Razem
I.	Płace nauczycieli.			
1.	Nauczyciel kierownik, płaca	1.200 zł.		
	dodatek aktywalny	140 „		1.340 zł.
2.	Nauczyciel fachowy, pomocniczy, płaca	720 zł.		
	dodatek aktywalny	60 „		780 „
3.	Instruktor: a) płaca	480 zł.		
	b) dodatek na wikt	120 „		600 „
4.	Nauczyciel do nauk elementarnych		350 „	
5.	Kapelan i katecheta		150 „	
6.	Nauczyciel weterynaryi		150 „	
		<u>3.370 zł.</u>	—	<u>3.370 zł.</u>

II. Koszta administracyi.

7.	Zarząd:			
	a) koszta kancelar., inseraty, druki i port.	100 zł.		
	b) sługa szkolny	240 „		
	c) utrzymanie jednej pary koni	200 „		540 zł.
8.	Opał		500 „	
9.	Oświetlenie		100 „	
10.	Utrzymanie budynków	}		200 „
11.	Ubezpieczenie „			
12.	Płaca kominiarza			
13.	Sprzęty i ruchomości		100 „	
14.	Zakupno i utrzymanie narzędzi rolniczych		30 „	
15.	Dopłata przy zamianie konia szkolnego		—	60 zł.
16.	Należytość rządowa od przeniesienia własności gruntów szkolnych z wymierzonych 463 zł. 75 ct., spłacalnych w 10 latach, trzecia roczna rata		46 „	
17.	Lekarz, apteka i inne		100 „	
		<u>1.616 zł.</u>	<u>60 zł.</u>	<u>1.676 zł.</u>

III. Utrzymanie uczniów.

18.	Stołowanie	} dla 30 uczniów po 150 zł.	<u>4.500 zł.</u>	—	4.500 „
19.	Odzież, pościel i pranie				

Liczba rubr. poz.		Zwyczajne	Nadzwycz. zł. w. a.	Razem
IV.	Potrzeby naukowe.			
20.	Przybory do pisania i nauki uczniów	120 zł.		
21.	Przykupno środków naukowych	200 „	—	320 zł.
	Suma wydatków	9 806 zł.	60	9 866 zł.

Izba w głosowaniu uchwala Rubr. I. do włącznie IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

Dochody,

I.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2 000 zł.	—	2.000 zł.
II.	2. Opłaty na utrzymanie uczniów :			
	a) Oddział horodeński c. k. galic. Towarz. gospodar., 3 stypendya po 150 zł.	450 zł.		
	b) Rada pow. horodeńska 3 stypendya po 100	300 zł.		
	Rada powiat. horodeńska 1 stypendyum na 150 zł.	150 „	450 „	
	c) Rada pow. tłumacka, 1 stypendyum	150 „		
	d) Gmina miasta Horodenki	100 „	1.150 zł.	—
III.	3. Czysty dochód z gruntów szkol. (6 morg.)	60 zł.	—	60 „
IV.	4. Zarobek 30 uczniów po 12 zł.	360 zł.	—	360 „
	Suma dochodów	3.570 zł.	—	3.570 zł.
	W porównaniu z wydatkami	—	—	9.866 „
	okazuje się niedobór do pokrycia z funduszów krajowych.	—	—	6 296 zł.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. I. do włącznie Rubr. IV. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji i przyjmuje niedobór do pokrycia z fund. kraj. w sumie 6.296 zł. bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

II. Szkoła w Jagielnicy.

Wydatki.

I.	Płace nauczycieli.			
1.	Nauczyciel kierownik, płaca	1.200 zł.		
	dodatek aktywalny	140 „	1.340 zł.	
2.	Instruktor fachowy pomocniczy, płaca	720 zł.		
	dodatek aktywalny	60 „	780 „	
3.	Instruktor, płaca	480 zł.		
	wikt	85 „	565 „	
4.	Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca	300 zł.		
	wikt	85 „	385 „	
5.	Kapelan i katecheta	150 „		
6.	Nauczyciel weterynaryi	150 „		
		3.370 zł.	—	3.370 zł.

Liczba rubr. poz.		Zwyczajne	Nadzwycz. zł. w. a.	Razem
II.	Koszta administracyi.			
7.	Zarząd :			
	a) koszta kancelar., inseraty, druki i port.	100 zł.		
	b) sługa szkolny	240 „		
	c) zakupno i utrzymanie narzędzi ręcznych rolniczych	30 „	370 zł.	
8.	Opał		400 „	
9.	Oświetlenie		100 „	
10.	Utrzymanie budynków			
11.	Ubezpieczenie „		250 „	
12.	Płaca kominiarza			
13.	Ruchomości i sprzęty		100 „	
14.	Lekarz, apteka i różne inne , ...		100 „	
		<u>1 320 zł.</u>	—	<u>1.320 zł.</u>

III.	Utrzymanie uczniów.			
15.	Stołowanie			
16.	Odzież, pościeli i pranie } dla 30 uczniów po 150 zł. .	4.500 zł.	—	4.500 „
IV.	Potrzeby naukowe.			
17.	Potrzeby do pisania i nauki uczniów	120 zł.		
18.	Przykupno środków naukowych	200 „	—	320 „
V.	19. Czynsz dzierżawny za grunta używane przez szkołę	50 zł.	—	50 „
	Suma wydatków	<u>9 560 zł.</u>	—	<u>9.560 zł.</u>

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie Rubr. I. do włącznie V. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

Dochody.

I.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2 000 zł.	—	2.000 zł.
II.	2. Opłaty na utrzymanie uczniów:			
	a) c. k. gal. Tow. gosp. oddział (Podolski) Buczacz- Czortków-Zaleszczyki	300 zł.		
	b) Rada powiatowa Czortkowska	300 „		
	c) „ „ Borszczowska	300 „		
	d) „ „ Zaleszczycka	100 „		
	e) ks. Czartoryska Romanowa	450 „		
	f) P. Piotr Platner	150 „	—	1.600 „
III.	3. Czysty dochód z 24 morg. pola szkolnego	120 zł.	—	120 „
IV.	4. Zarobek 30 uczniów po 12 zł.	360 „	—	360 „
	Suma dochodów	<u>4.080 zł.</u>	—	<u>4.080 zł.</u>
	W porównaniu z wydatkami	—	—	9 560 „
	okazuje się niedobór do pokrycia z funduszy krajowych	—	—	<u>5.480 zł.</u>

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie Rubr. I. do włącznie Rubr. IV. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji i przyjmuje niedobór do pokrycia z fund. kraj. w sumie 5.480 zł. bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

III. Szkoła w Kobiernicach.

Wydatki.

Liczba rubr. poz.		Zwyczajne	Nadzwycz. zł. w. a.	Razem
I.	Płace nauczycieli.			
1.	Nauczyciel fachowy, zarazem kierow., płaca	1.300 zł.		
	dodatek aktywalny	240 „		1.540 zł.
2.	Nauczyciel fachowy pomocniczy, płaca	720 zł.		
	dodatek aktywalny	60 „		780 „
3.	Instruktor			480 „
4.	Nauczyciel do nauk elementarnych			350 „
5.	Kapelan i katecheta			100 „
6.	Nauczyciel weterynaryi			250 „
		<u>3.500 zł.</u>	—	<u>3.500 zł.</u>
II.	Koszta administracji.			
7.	Zarząd :			
	a) koszta kancelar., inseraty, druki i port.	100 zł.		
	b) służa szkolny	240 „		
	c) utrzymanie jednej pary koni szkolnych	400 „		
	d) zakupno i utrzymanie narzędzi ręcznych rolniczych	30 „		770 zł.
8.	Opał			400 „
9.	Oświetlenie			100 „
10.	Utrzymanie budynków			
11.	Ubezpieczenie „			200 „
12.	Płaca kominiarza			
13.	Sprzęty i ruchomości			100 „
14.	Lekarz, apteka i różne inne			100 „
		<u>1.670 zł.</u>	—	<u>1.670 „</u>
III.	Utrzymanie uczniów.			
15.	Stołowanie			
16.	Odzież, pranie i pościel } dla 30 uczniów po 150 zł.	4.500 zł.	—	4.500 „
IV.	Potrzeby naukowe.			
17.	Przybory do pisania i nauki uczniów	150 zł.		
18.	Przykupno środków naukowych	200 „	—	350 „
	Suma wydatków	<u>10.020 zł.</u>	—	<u>10.020 zł.</u>

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie Rubr. I. do włącznie IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Liczba
rubr. poz.

Zwyczajne Nadzwycz.
zł. w. a. Razem

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

I.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	3.000 zł.	—	3.000 zł.
II.	2. Opłaty na utrzymanie uczniów:			
	a) Rada powiatowa Bialska	420 zł.		
	b) " " w Wadowicach	140 "		
	c) Gmina miasta Kęty	50 "		
	d) p. Gabryela Wrotnowska	140 "		
	e) p. hr. Dębińska	150 "		
	f) p. Stanisław Klucki	140 "		
	g) p. Oskar z Rudna Rudziński	150 "		
	h) Towarzystwo rolnicze okręgowe w Wie- liczce	150 "	1.340 zł.	1.340 "
III.	3. Czysty dochód z pola szkol. (4 ¹ / ₂ morg.)	45 zł.	—	45 "
IV.	4. Zarobek 30 uczniów po 12 zł.	360 zł.	—	360 "
	Suma dochodów	4.745 zł.	—	4.745 zł.
	W porównaniu z wydatkami	—	—	10.020 "
	okazuje się niedobór	—	—	5.275 zł.

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie Rubr. I. do włącznie Rubr. IV. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji i przyjmuje niedobór do pokrycia z fund. kraj. w sumie 5.275 zł. bez rozprawy.

Następuje z porządku:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z wniosków Wydziału krajowego w sprawie petycji mieszkańców miejscowości Huta Samokłęska o wyłączenie tejże ze związku gminy Folusz.

Sprawozdawca p. Henzel uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje drobną omyłkę druku i czyta następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wyłączeniu miejscowości Huta Samokłęska w powiecie Jasielskim ze związku gminy Folusz, a przyłączenie jej do związku gminy Pielgrzymka.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Miejscowość Huta Samokłęska w powiecie Jasielskim położona w granicach gminy katastralnej Pielgrzymka wyłącza się ze związku gminy Folusz, a wciela się do związku gminy Pielgrzymka.

Art. II.

Do chwili prawomocnego ukonstytuowania się nowych reprezentacji gminnych w Foluszu i Pielgrzymce, pozostają dotychczasowe reprezentacje gminne w urzędowaniu.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. hr. Stan. Badeni wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu *en bloc* przyjmuje cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu w brzmieniu następującem:

U s t a w a

z dnia ... obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wyłączeniu miejscowości Huta Samokłęska w powiecie Jasielskim ze związku Gminy Folusz, a przyłączenie jej do związku gminy Pielgrzymka.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Miejscowość Huta Samokłęska w powiecie Jasielskim położona w granicach gminy katastralnej Pielgrzymka wyłącza się ze związku gminy Folusz, a wciela się do związku gminy Pielgrzymka.

Art. II.

Do chwili prawomocnego ukonstytuowania się nowych reprezentacyj gminnych w Folszu i Pielgrzymce, pozostają dotychczasowe reprezentacje gminne w urzędowaniu.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej:

a) z petycji obszaru dworskiego Kulczyce wspólnie z gminą Kulczyce w powiecie Trembowelskim o wyłączenie tej osady z gminy Łaskowiec i utworzenie z niej samoistnej gminy.

b) z petycji mieszkańców gminy Biały Dunajec w powiecie Nowo-Tarskim w sprawie wydzielenia osady Małe-Ciche ze związku gminy Bukowina i przydzielenie takowej do gminy Biały Dunajec.

Sprawozdawca poseł Henzel czyta:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji obszaru dworskiego Kulczyce wspólnie z gminą Kulczyce w powiecie Trembowelskim o wyłączenie tej osady z gminy Łaskowiec i utworzenie z niej samoistnej gminy — z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję przysiółka Kulczyce w powiecie Trembowelskim o wyłączenie go z gminy Łaskowiec i utworzenie samoistnej gminy administracyjnej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu celem bliższego zbadania tej sprawy i przedłożenia odpowiednich wniosków na najbliższej sesji sejmowej.

Izba w głosowaniu uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Henzel czyta:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji mieszkańców gminy Biały-Dunajec w powiecie Nowo-Tarskim w sprawie wydzielenia osady Małe-Ciche ze związku gminy Bukowina i przydzielenie takowej do gminy Biały-Dunajec — z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycją kilkudziesięciu gospodarzy gminy Biały-Dunajec w powiecie Nowotargkim odstępuje się Wydziałowi krajowemu celem bliższego zbadania naprowadzonych w niej faktów, poczynienia odpowiednich zarządzeń i przedłożenia wniosków na najbliższej sesji sejmowej.

Izba w głosowaniu uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie uznania Szpitala powiatowego w Żywcu za publiczny i powszechny.

Sprawozdawca poseł Max uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy na zasadzie artykułu II. ustawy z 12. Grudnia 1869. Dz. u. k. Nr. 8. z r. 1870. do uznania szpitala powiatowego w Żywcu za publiczny i powszechny pod warunkiem:

1. jeżeli Rada powiatowa w Żywcu umontuje szpital stosownie do przyjętego na siebie aktem fundacyjnym zobowiązania we wszystkie potrzebne przyrządy, sprzęty, utensilia, bieliznę, pościel, odzież i t. p. przynajmniej na razie na 30 łóżek i tego się przed Wydziałem krajowym wykaże;
2. jeżeli zarząd szpitala i pielęgnowanie chorych objęte zostaną faktycznie przez Siostry Miłosierdzia, nakoniec
3. jeżeli c. k. Namiestnictwo jako najwyższa władza fundacyjna, zatwierdzi akt fundacyjny z dnia 18. Listopada 1887 r., zeznany przez Żywiecką Radę powiatową na rzecz tamtejszego szpitala powiatowego.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawiają pp. Hoszard i Płaziński, p. Kozłowski powtórnie.

Przemawia sprawozdawca.

Przystąpiono do głosowania. JE. Marszałek podaje pod głosowanie ustęp I. wniosku komisji objaśniając, iż ustępy dalsze stanowią tylko warunki do uchwały w ustępie 1. proponowanej.

Izba w głosowaniu uchwała ustęp I. z poddziałami 1—3 zgodnie z wnioskiem komisji.

P. Henzel wnosi przystąpienie już teraz tj. przed wyczerpaniem porządku dziennego do rozprawy nad odpowiedzią Wydziału krajowego wniesioną na porannem posiedzeniu.

Na zapytanie i po objaśnieniu JE. Marszałka Izba zgadza się na wniosek p. Henzla.

JE. Marszałek oznajmia, iż do głosu w rozprawie zapisani są pp. Hausner, Popiel, hr. Wolański Władysław, hr. Dzieduszycki Wojciech, JE. hr. Ludwik Wodzicki.

Przemawia p. Hausner.

JE. Marszałek oświadcza, iż wskutek zamiany między mówcami zapisanymi do głosu obecnie przemawiać będzie p. hr. Wojciech Dzieduszycki, któremu też udziela głosu.

Przemawia następnie p. hr. Władysław Wolański.

Przemawia p. J. Popiel. Przemawia JE. p. hr. Wodzicki. Przemawia p. Mroczkowski.

Na wniosek p. Wrotnowskiego uchwała Izba zamknięcie dyskusji.

Przemawia zapisany do głosu p. hr. Borkowski.

Przemawia p. Hoszard.

Przemawia jeszcze p. Popiel dla sprostowania faktu.

JE. Marszałek oznajmia, że złożonym został do łaski marszałkowskiej wniosek naglący, który sekretarz p. Stanisław Badeni odczytuje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zważywszy, że chorzy w zakładzie Kulparkowskim narażeni są na smutne przypadki, czy to skutkiem brutalnego postępowania dozorców, czy też skutkiem niedbałości szpitalnego nadzoru,

z czego wnosić można, że organizacya obecna zakładu w Kulparkowie jest nieodpowiednią; poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przystąpił do zbadania przyczyn złego i do jak najrychlejszej a skutecznej naprawy stosunków w zakładzie Kulparkowskim. *Artur Potocki w. r.*

A. Sapieha, Sew. Henzel, Czartoryski, Madeyski, Wład. Struszkiewicz, Pilat, Romer, Edw. Jędrzejowicz, Zoll, Chamiec, Majer, A. Jędrzejowicz, Sanguszko, Chrzanowski, Żurowski, Łoziński, Wodzieki, Abrahamowicz, Wład. Wolański, Polanowski, Borkowski, Scipio, Gniewosz, Hausner, Goldman, Czerkawski, Wł. Sapieha, Gross, Bobrzyński, Czajkowski, Sembratowicz, Wrotnowski,

Tom. Rozwadowski, w. r.

JE. Marszałek podaje do poparcia nagłość wniosku.

Izba popiera nagłość tego wniosku.

JE. Marszałek udziela głosu wnioskodawcy p. Arturowi Potockiemu do uzasadnienia wniosku.

Przemawia p. A. Potocki, i wnosi żeby wniosek powyższy bez drukowania i odesłania do komisji załatwionym był w drugim czytaniu.

Izba w głosowaniu uchwała nagłość wniosku.

W rozprawie przemawia p. hr. Artur Potocki i zaleca wniosek swój do uchwały.

Izba w głosowaniu uchwała powyższy wniosek.

JE. Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 11. Stycznia br. godz. 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 20. posiedzenia, 5. sesji, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we Środę dnia 11. Stycznia 1888 o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia stałego funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych. *Sprawozdawca poseł Wereszczyński.*

2. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia koncesyi na pobór opłat mytniczych:

1. Radzie powiatowej w Trembowli na drodze powiatowej Trembowla-Budzanów;
2. Radzie powiatowej w Dąbrowie na drogach powiatowych Dąbrowa-Żabno-Otfinów i Szczucin-Otulaż;
3. Radzie powiatowej w Białej od mostu powiatowego na rzece Białce w Uniowie Starym;
4. Radzie powiatowej w Tarnopolu na drodze Tarnopol-Brody;
5. Radzie powiatowej w Rzeszowie od mostu powiatowego na rzece Wisłoku w Zarnowcy;
6. Radzie powiatowej w Śniatynie na drodze powiatowej z Załucza do Rożnowa;
7. Radzie powiatowej w Brodach na drodze powiatowej Brody-Załośce;
8. Radzie powiatowej w Krośnie od mostu powiatowego na rzece Wisłoku w Bratkowce;
9. Radzie powiatowej w Kamionce Strumiłowej na drodze powiatowej Jabłonówka-Busk-Rukobuty;
10. Radzie powiatowej w Kolbuszowej na drodze powiatowej Kolbuszowsko-Majdańskiej.

Sprawozdawca poseł Władysław Badeni.

3. Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków za rok 1886. funduszu krajowego oraz funduszy uposażonych ze skarbu krajowego lub budżetem objętych.

Sprawozdawca poseł Goldman.

4. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia stałego jednomilionowego funduszu pożyczkowego na budowę koszar.

Sprawozdawca poseł Pilat.

5. Sprawozdanie komisji edukacyjnej w sprawie reorganizacji męskich szkół wydziałowych.

Sprawozdawca poseł Bobrzyński.

6. Sprawozdanie komisji przemysłowej z przedłożenia Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego.

(Część I. — Sprawy szkół przemysłowych).

Sprawozdawca poseł Romanowicz.

7. Sprawozdanie komisji prawniczej z wniosku posła Romanowicza w przedmiocie zwolnienia corocznie Sejmu na czas dłuższy.

Sprawozdawca poseł Weigel.

8. Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji krajowego Towarzystwa kupców i przemysłowców we Lwowie o zmianę ordynacji wyborczej. Sprawozdawca poseł Zoll.

9. Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji wielu Rad miejscowych szkolnych, gmin, nauczycieli i nauczycielek o podwyższenie płac nauczycielom, względnie nauczycielkom w odnośnych szkołach ludowych. Sprawozdawca poseł Zoll.

10. Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Jana Lubienieca, nauczyciela szkoły ludowej w Bueniowie; Jana Skowrońskiego w Ładyczynie, Rady szkolnej miejscowej w Strzeliskach nowych, Wincentego Bierońskiego, nauczyciela w Poroninie; Apolinarego Staszewskiego, b. kierownika szkoły ludowej w Dobromiłu, obecnie nadetatowego nauczyciela w Przemyśle; wreszcie Zarządu trzechklasowej szkoły ludowej w Mikłaszowie, o przyznanie kierownikom tych szkół dodatku w myśl Art. 13. Ust. z dnia 2. Maja 1873. Sprawozdawca poseł Zoll.

11. Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Feliksa Łukomskiego, nauczyciela w Kleparowie; Zarządu szkoły ludowej w Byczynie; Wiktoryna Hestynka, nauczyciela szkoły wydziałowej męskiej we Lwowie; Antoniego Zborowskiego, nauczyciela szkoły ludowej w Przykowiecach, Kazimierza Puchały, nauczyciela szkoły ludowej w Kosinie; Rady szkolnej miejscowej w Wołczkowcach, względnie nauczyciela tamtejszego Antoniego Billieha; ks. Michała Lakusty, gr. kat. kooperatora jako katechety w Peczeniżynie; wreszcie ks. Józefa Krechowicza, kapelana obrządku łacińskiego w Koszlakach o zaliczki, dodatki drożyzniane, zapomogi lub remuneracye.

Sprawozdawca poseł Zoll.

12. Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Aleksandra Gofryka, nauczyciela szkoły jedno-klasowej w Firlejowie, o zorganizowanie tej szkoły jako dwuklasowej i przyznanie mu dodatku osobistego. Sprawozdawca poseł Zoll.

13. Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji ks. Michała Sołtysa, gr. kat. kooperatora w Króliku Wołoskim o ułatwienie mu uzyskania samoistnej posady duszpasterskiej.

Sprawozdawca poseł Merunowicz.

14. Sprawozdanie komisji petycyjnej:

a) z petycji gminy Husiatyn o opust z czynszu dzierżawnego za myto na stacyi w Husiatynie.

b) z petycji Izraela Zimmermana, b. dzierżawcy myt krajowych w Podwoleczyskach i Białej Karczmie o zwrot zatrzymanej kaucyi i opuszczenie zaległego czynszu dzierżawnego. Sprawozdawca poseł Pławicki.

15. Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy miasta Stanisławowa: a) o zwrócenie gminie miasta Stanisławowa z funduszków krajowych wydanej do teraz z funduszu miejskiego na utrzymanie 4 klas wyższej szkoły żeńskiej kwotę 62.661 zł. 18 et. w. a.; b) o udzielenie subwencyi na utrzymanie tej szkoły na płace nauczycielskie rocznie po 5.801 zł.; c) w razie niewzględnienia o pozwolenie zwinienia 4-klasowej wyższej szkoły żeńskiej w Stanisławowie.

Sprawozdawca poseł Stanisław Badeni.

16. Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Wydziału Rady powiatowej w Podhajcach w sprawie polepszenia stosunków szkolnictwa w powiecie Podhajeckim.

Sprawozdawca poseł Stanisław Badeni.

17. Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji zarządów VII. i VIII. szkoły pospolitej w Krakowie; Joanny Hodackiej, nauczycielki młodszej przy szkole 4-klasowej żeńskiej w Tarnowie; Stanisławy Nowakowej, Stanisławy Zajmowej, młodszych nauczycielek przy szkole żeńskiej w Bochni; Ernestyny Bartkowskiej i Julii Steinberg, młodszych nauczycielek przy szkole żeńskiej w Brodach; Anastazy Brosch, nauczycielki młodszej przy szkole żeńskiej w Tarnowie; Michała Niemirowskiego, młodszego nauczyciela przy szkole w Przemyśle; Bazylego Korenca, nauczyciela szkoły w Stryju; Matyldy Heldówny, nauczycielki w Śniatynie i Julii Gołębianki,

nauczycielki młodszej szkoły żeńskiej w Nowym Targu o zrównanie ich płac i poborów jako nauczycieli młodszych z płacami nauczycieli starszych, o nadanie posad nauczycieli starszych lub o utworzenie nowych posad nauczycieli starszych.

Sprawozdawca poseł Stanisław Badeni.

18. Sprawozdanie komisji szkolnej z petycyj nauczycieli szkół ludowych: Em. Pisarczuka, Antoniego Klebowicza, Wojciecha Dobrzańskiego, Józefa Bielawskiego, Jana Wasunga, Łukasza Czabaka, Nicetona Forestyna, Bazylego Starosielskiego, Rudolfa Veita, Jana Bałtarowicza i Adama Czarneka w sprawach emerytalnych.

Sprawozdawca poseł Romanowicz.

19. Sprawozdanie komisji szkolnej z petycyj nauczycieli szkół ludowych: Bazylego Lewickiego, Grzegorza Czyszyło, Stefana Wolińskiego, Józefa Kobusowicza, Karola Jabłońskiego, nauczycielki Teofili Bieniedzkiej, nauczycieli Juliusza Fijałkowskiego i Alojzego Witoszyńskiego o przyznanie pięcioletnich dodatków.

Sprawozdawca poseł Romanowicz.

Koniec posiedzenia o godz. 11 m. 45.

Maszałek krajowy :

Jan Tarnowski w. r.

Sekretarze :

St. Badeni w. r.

Wł. Sapięha w. r.

Spis petycji

wniesionych po dzień 10. Stycznia 1888.

962. Wydział pow. w Dobromilu przez Wydział krajowy z poparciem petycyi Wydziału pow. w Sanoku, w sprawie obniżenia procentów zwłoki od zaległych podatków i innych należności rządowych, w sprawie powstrzymania egzekucyi przed ostatecznem załatwieniem rekursu i w sprawie uchylenia języka greckiego w gimnazyach.
963. Wydział pow. w Podhajcach, p. p. Abrahamowicza, w sprawie ściągania zaległości kas pożyczkowych gminnych w drodze egzekucyi politycznej.
964. Wydział pow. w Mielcu, p. p. Abrahamowicza, w sprawie gorzelnianej.
965. Gmina Batyów pow. brodzkiego, p. p. Lenińskiego, o zmianę ustawy drogowej.
966. Gmina Bełzec pow. złoczowskiego, p. p. Augustynowicza, o zapomogę dla tamtejszych pogorzelców.
967. Członkowie gminy Dębno pow. łańcuckiego, p. p. Stan. Jędrzejowicza, o zmianę ustawy drogowej.
968. Wasyl Cybulka, rolnik z Żulina, i gmina Żulin pow. stryjskiego, p. p. Abrahamowicza, w sprawie niesłusznych pretensyi Urzędu podatkowego w Drohobyczu do zapłacenia kwoty 38 zł. 40 ct.
969. Rada szkolna miejsc. w Babicach, p. p. Artura Potockiego, o zapomogę dla nauczyciela.
970. Ta sama, p. p. Artura Potockiego, o podwyższenie płacy miejscowemu nauczycielowi.
971. Rada szkolna miejsc. w Srokach ad Szczerzec, p. p. Merunowicza, w sprawie jak wyżej.
972. Rada szkolna miejsc. w Bełzcu pow. złoczowskiego, p. p. Augustynowicza, o zreorganizowanie tamtejszej szkoły.
973. Wawrzyniec Zaremba nauczyciel w Mikołajowie, p. p. Abrahamowicza, o wliczenie lat służby.
974. Alojzy Sokoliński nauczyciel w Samborze, p. p. Uderskiego, w sprawie uregulowania dodatków pięcioletnich.
975. Ten sam, p. p. Uderskiego, o przyznanie pretensyj wynikłych ze stosunków służbowych szkolnych.
976. Sebastyan Mściwujewski kierownik szkoły w Nawaryi, p. p. Pietruskiego, o jednorazową zapomogę.
977. Grzegorz Kaim b. nauczyciel szkół ludowych, p. p. ks. Sawę, o przyznanie datku tytułem odprawy.
978. Bursa im. Jakubowicza w Brzeżanach, p. p. Romana Potockiego, o subwencję.
979. Aleksander Folusiewicz, uczeń akademii górniczej w Leoben, p. p. Sembratowicza, o zapomogę.
980. Klementyna Picyk, wdowa po nauczycielu ludowym, p. p. Abrahamowicza, o wyznaczenie zaopatrzenia wdowiego lub zapomogę.

981. Walerya Bojarska, Józefa Bojarska i Adolfiny Dydyńska, sieroty po Janie N, Bojarskim, sekretarzu galic. Stanów, p. p. Merunowicza, o podwyższenie ich zaopatrzenia.
982. Ludwina Bedlińska, wdowa po oficyaliście prywatnym, p. p. Uderskiego, o wsparcie.
983. Elżbieta Popielowa, p. p. Pietruskiego, o jednorazową zapomogę.
984. Towarzystwo zaliczkowe w Brzesku, p. p. Smolkę, w sprawie zmiany ustawy podatkowej z 27. Grudnia 1880 i 14. Kwietnia 1885.
985. To samo w Glinianach, p. p. Augustynowicza, w sprawie jak wyżej.
986. To samo w Mościskach, p. p. Stadnickiego, w sprawie jak wyżej.
987. Towarzystwo kredytowe „Oszczędność“ w Tłumaczu, p. p. ks. Sawę, w sprawie jak wyżej.
988. Mieczysław Stojalowski nauczyciel ludowy w Maniowie, p. p. Goldmana, o zapomogę.
989. Rada szkolna miejsc. w Buczaczu, p. p. Władysława Wolańskiego, w sprawie przeniesienia Rady szkolnej okręgowej z Czorkowa do Buczacza.
990. Aleksander Pragłowski, nauczyciel w Tarnopolu, p. p. Bobrzyńskiego, o przyznanie dwóch dodatków pięcioletnich.
991. Wydział pow. w Lisku, p. p. Żurowskiego, w sprawie gorzelnianej.
992. Właściciele dóbr Kasinka, Skawa i Naprawa, p. p. Lasockiego, o przeniesienie trasy drogi krajowej wiodącej do Nowego Targu.
993. Izydor Wein, p. p. Pietruskiego, o subwencyę dla syna Leona na kształcenie się w marlarstwie.
994. Marya Stażewska, p. p. Smolkę, o wsparcie.
995. Stowarzyszenie pożyczkowe „Praca i Oszczędność“ w Jordanowie, p. p. Lasockiego, w sprawie zmiany ustawy podatkowej z 27. Grudnia 1880 i 14 Kwietnia 1885.
996. Wydział powiatowy w Samborze, p. p. Hausnera, w sprawie gorzelnianej.
997. Oddział łańcucko-jarosławskiego c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego, p. p. Władysława Koziębrodzkiego, w sprawie gorzelnianej.
998. Iwan Moroz, zwany Tyrnowy, gospodarz z Woli Małnowskiej powiatu mościskiego, w sprawie przeciw wójtowi Stefanowi Petyhowi, p. p. Władysława Koziębrodzkiego.
999. Teofila Spirydowicz, nauczycielka w Miłowaniu powiatu tłumackiego, p. p. ks. Sawę, o zapomogę.
- 1.000. Gmina m. Tarnopola, p. p. Maxa, w przedmiocie zamierzonej reformy ustawy gminnej dla miast.
- 1.001. Gmina miasta Podgórze, p. p. Płazińskiego, o bezprocentową pożyczkę na budowę koszar wojskowych.
- 1.002. Straż ochotnicza ogniowa w Łapanowie, p. p. Płazińskiego, o zapomogę.
- 1.003. Rada Oddziału Towarzystwa gospodarskiego Sanok-Lisko, p. p. Gniewosza, w sprawie gorzelnianej.
- 1.004. Wydział powiatowy w Zaleszczykach, p. p. Chameca, z poparciem petycyi Rady powiatowej w Gródku w sprawie gorzelnianej.
- 1.005. Ten sam, p. p. Chameca, w sprawie gorzelnianej.
- 1.006. Towarzystwo rolnicze Nowosądeckie, p. p. Żuk Skarszewskiego, z poparciem petycyi Towarzystwa rolniczego Przemyskiego w sprawie gorzelnianej.
- 1.007. Stanisław Kotwicz Kalieki, lekarz, p. p. Smolkę, o pożyczkę 1.500 zł. na podtrzymanie fabrykacyi tłuszczu na skóry.
- 1.008. Spółka wodna po lewej stronie drogi Dembicko-Nadbrzeskiej, p. p. Stadnickiego, o subwencyę 8.000 zł. na wykończenie robót około kanałów.

- 1.009. Gmina miasta Kołomyi, p. p. Wierzbickiego, w sprawie organizacyi gmin miejskich i projektu ustawy dla 28 miast.
- 1.010. Wydział powiatowy w Nisku, p. p. Stan. Jędrzejowicza, w sprawie ściągania zaległości kas pożyczkowych gminnych w drodze egzekucyi politycznej.
- 1.011. Ten sam, p. p. Stanisława Jędrzejowicza, w sprawie zakładania i utrzymywania powszechnych zakładów dla nieuleczalnie chorych.
- 1.012. Wydział powiatowy w Nisku, p. p. Stanisława Jędrzejowicza, w sprawie opodatkowania gorzelnii rolniczych.
- 1.013. Towarzystwo rolnicze w Krakowie. p. p. Struszkiewicza, w sprawie założenia szkoły gospodyń i subwencyonowania tejże.

